Liite 1

Jyrki Saarikoski Helsinki 5.11.2007

Tervehdys Jyrki,
Puutuitpa tärkeään aiheeseen viime perjantain 2.11.2007 A-studiossa, siis Sotkamon Talvivaaran rakenteilla olevan kaivoksen ympäristöongelmiin. Kiitos. Minun käsitykseni mukaan ympäristöviranomaiset eivät ole olleet riittävän valppaina ja tosiasiassa uskon, että ympäristöviranomaisilla ei ole osaamista eikä uskallusta puuttua näin suureen hankkeeseen. Talvivaaran malmin löysi aikoinaan Geologian tutkimuskeskus GTK, se luovutettiin Outokumpu OY:lle postimerkin hinnalla, kuten muutkin malmit ennen Suomen liittymistä ETA:n. Toinen valtioyhtiö Rautaruukki sai sitä kiinnostavat aiheet. Talvivaaran malmi kyllä inventoitiin suureksi mutta toivottaman köyhäksi (nikkeli 0.26, kupari 0.14 ja sinkki 0,53%; Loukola-Ruskeeniemi & Heino, Economic Geology 91: 80-110, 1996), varsinkin kun ns. mustaliuskeessa oleva malmi sisältää keskimäärin 8% rikkiä, mikä on todellinen ympäristöongelma**.** Muistan kun Outokumpu Oy:n silloisen toimitusjohtajan Pertti Voutilaisen erottamista vaadittiin Eduskuntaa myöten, kun hän ei suostunut perustamaan kaivosta. Nyt toivoisi että Outokumpu olisi kaivoksen perustanut, olisi edes jonkinmoista ympäristövastuuta. Sen sijaan se myi valtion varoin löydetyn ja tutkitun esiintymän yhdellä eurolla plus 20% osuus mahdollisesta kaivoksesta yksityiselle henkilölle/perustetulle kaivosyhtiölle. Näinhän on käynyt myös monen muun kansallisvarallisuuteen kuuluvan malmiesiintymän suhteen: ne on myyty -Outokumpu tai ktm - kaivosyhtiöille, usein ulkomaisille, halpaan hintaan. Hyvä esimerkkki on Kittilän Suurikuusikon kultamalmi, joka myös on GTK:n löytämä. Siellä kulta joudutaan rikastamaan mm. syanidilla, joten ympäristöongelmat tulevat olemaan mittavia, enkä usko, että viranomaiset ovat riittävän tietoisia/osaavia.

Itse olen viime aikoina puuttunut ulkomaisten yhtiöiden uraaninetsintään Suomessa ja ihmetellyt, eikö kaivoslakia saada uudistettua niin, että maanomistajien ja paikallisten asukkaiden mielipidettä olisi pakko kuulla. Nykyisessä atomimyönteisessä ilmapiirissä tosin tuntee huitovansa tuuleen.

Hyvää syksyn jatkoa
Matti
Matti Saarnisto, Prof.
Suomalainen Tiedeakatemia
Finnish Academy of Science and Letters
Pääsihteeri, Secretary General

Tästä sähköpostiviestistä 5.11.2007 alkoi julkinen Talvivaara- kritiikkini. Tutustuin toimittaja Saarikoskeen valtakunnallisen maanpuolustuskurssin retkeilyllä.